

Д Е К Л А Р А Ц И Ј А

Консултативног већа европских судија (ЦЦЈЕ)¹

14.новембар 2008. године

коју је, по овлашћењу пленарне седнице на састанку одржаном у Стразбуру 14.новембра 2008.године, усвојио његов Биро, а поводом предлога закона који се налазе у процедури пред Народном скупштином Републике Србије и који предвиђају престанак судијске дужности судијама изабраним по ранијим законима.

1. Писмом од 24. децембра 2007.године и од 4. новембра 2008.године, Друштво судија Србије обавестило је Консултативно веће европских судија (ЦЦЈЕ) да се, на предлог надлежног министарства, у скупштинској процедури налази предлог Закона о судијама, који предвиђа:

а) престанак судијске дужности са 31. децембром 2009.године судијама које нису изабране у складу са тим Законом (члан 101);

б) овлашћење Високог савета судства да донесе одлуку о потребном броју судија (члан 100);

ц) право на накнаду плате у трајању од шест месеци за судије које не буду поново изабране, а које може бити продужено за још шест месеци за судије које у тих шест месеци стичу право на пензију.

2. ЦЦЈЕ је расправљало о овим питањима на састанцима свог Бироа, одржаним у Лисабону 23. априла 2008. године и Тартуу 17. јуна 2008. године, као и на Деветој пленарној седници ЦЦЈЕ у Стразбуру одржаној од 12. - 14. новембра 2008. године

Имајући у виду наведено, ЦЦЈЕ је:

а) закључило да је Европска комисија за демократију путем права (Венецијанска комисија) у свом Мишљењу о Уставу Републике Србије бр. 405/2006 и у Мишљењу о нацртима Закона о судијама и Закона о уређењу судова Републике Србије бр.464/2007 указала „да уопште није очигледно да постоји потреба за процесом поновног именовања (реизбора) свих судија“, ни у

¹ Консултативно веће европских судија (Consultative Council of European Judges - CCJE) је консултативно тело Комитета министара Савета Европе. Основано је 2001. са циљем да истакне кључну улогу независности судства у обезбеђењу владавине права.

На захтев Комитета министара, ЦЦЈЕ усваја Мишљења о питањима која се односе на правосуђе која добијају статус међународних стандарда. То је дакле, тело, које ствара европске стандарде. Осим тога, ЦЦЈЕ има задатак и да се изјашњава о појединим спорним питањима која му се доставе на разматрање из држава чланица.

Чине га судије свих држава чланица Савета Европе. У његовом у раду учествују и Консултативно веће европских тужилаца (Consultative Council of European Prosecutors - CCPE), Европска комисија за ефикасност правосуђа (European Commission for the Efficiency of Justice - CEPEJ), Европски суд за људска права, Европска мрежа судских савета, Европска комисија, Савет Европске уније, Венецијанска комисија, Европско удружење судија (European Association of Judges - EAJ), Удружење Европских магистрата за демократију и слободе (Magistrats europeen pour la democratie et les libertes – MEDEL), Европска федерација управних судија, Удружење магистрата за медијацију (Groupement europeen des magistrates pour la mediation – GEMME), Европска мрежа правосудних центара (European Judicial Training Network – EJTN), Европски комитет за правну сарадњу (European Committee on Legal Cooperation – CDCJ) и Европски комитет за проблеме криминала (European Committee on Crime Problems – CDPC).

контексту извршене промене Устава, ни у контексту реформе судског система (видети параграф 9 Мишљења ове Комисије бр.464/2007)

б) закључило да је начело непреместивости судије и сталности судијске функције све до испуњења законских услова за пензију или до истека временски ограниченог мандата, тамо где он постићи „основно начело независности судства“.

У вези са овим начелом указујемо на:

- Мишљење ЦЦЈЕ бр.1 (2001.), које упућује и на Основна начела независности судства из 1985. године, параграф 12;

-Препоруку бр.Р(94)12 Комитета министара Савета Европе, начело I (2)(а)(II) и (3) и начело VI (1) и (2);

-Европску повељу о закону за судије из 1998. године

-судску праксу Европског суда за људска права

И Повеља и Препорука прописују да престанак судијске дужности може да уследи само као последица дисциплинске санкције изречене у прописаном поступку који ће осигурати да се судијама обезбеде све гаранције правичног суђења према Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода (видети Препоруку бр.Р(12), начело VI (2) и (3));

ц) закључило да, усвајањем Устава 30. септембра 2006. године, проглашеног 8. новембра 2006. и усвајањем Уставног закона за спровођење Устава 10. новембра 2006. године, није дошло до прекида правног и политичког континуитета, те да члан 7 наведеног Уставног закона, који прописује да ће се први избор судија Врховног касационог суда извршити најкасније у року од 90 дана од дана конституисања Високог савета судства, а избор осталих судија у року од једне године, треба тумачити у складу са начелом непреместивости и сталности судијске функције (гарантованим како претходним, тако и садашњим Уставом Републике Србије);

д) изразило забринутост да предлог Закона о судијама који је у поступку пред Народном скупштином Републике Србије и који јасно утврђује престанак судијске дужности судијама које већ имају сталност функције, угрожава независност судства.

Полазећи од наведеног, Пленарна седница :

а) захтева од представника Србије при ЦЦЈЕ да о овој декларацији обавести Високи савет правосуђа Републике Србије, који треба да буде гарант независности судства у тој земљи, као и Друштво судија Србије;

б) захтева од представника Србије при ЦЦЈЕ да, у договору са Бироом ЦЦЈЕ и Секретаријатом Савета Европе, предузме све потребне мере да се, на захтев надлежних српских власти, организује састанак на којем ће се ова питања детаљније расправити.